

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Zjednodušená verzia vybraných článkov Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho protokolov *:

Zhrnutie preambuly:

Členské štáty Rady Európy pracujú v prospech mieru a väčšej jednoty založenej na ľudských právach a základných slobodách. Týmto Dohovorom sa rozhodli urobiť prvé kroky k tomu, aby sa každý mohol domáhať práv vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv.

Článok 1 – Závazok dodržiavať ľudské práva

Štáty musia zabezpečiť, aby každý mal práva uvedené v tomto Dohovore.

Článok 2 – Právo na život

Právo každého na život je chránené zákonom.

Článok 3 – Zákaz mučenia

Nikto nemá právo iného poraniť alebo mučiť. Aj v prípade pozbavenia slobody musí byť rešpektovaná ľudská dôstojnosť.

Článok 4 – Zákaz otroctva a nútenej práce

Je zakázané zaobchádzať s vami ako s otrokom alebo uložiť vám, aby ste vykonávali nútené práce.

Článok 5 – Právo na slobodu a bezpečnosť

Máte právo na slobodu.

Ak budete zatknutý, máte právo vedieť prečo.

V takom prípade máte právo byť čo najskôr postavený pred súd alebo byť prepustený na slobodu až do konania súdneho procesu.

Článok 6 – Právo na spravodlivé súdne konanie

Máte právo na to, aby vaša vec bola spravodlivo prejednaná nestranným a nezávislým sudcom.

Ak ste obvinený zo spáchania trestného činu, ste považovaný za nevinného, až kým vám vina nebola preukázaná. Ak ste nemajetný, máte právo na pomoc advokáta, ktorého trovy musí zaplatiť štát.

---

* Tento dokument pripravil Direktoriát pre komunikáciu. Dovoľujeme si vás upozorniť, že táto zjednodušená verzia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) je určená iba na výchovno-vzdelávacie účely a jej vznik bol inšpirovaný zjednodušenou verzou Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ktorú vydala napr. Amnesty International. Právnu záväznosť majú iba texty, ktoré môžete nájsť v oficiálnom vydaní Dohovoru a jeho protokolov.

Článok 7 – Uloženie trestu výlučne na základe zákona

Nemôžete byť považovaný za vinného za čin, ktorý v čase spáchania nebol trestný podľa zákona.

Článok 8 – Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života

Máte právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Článok 9 – Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva

Máte právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. Máte právo slobodne prejavovať svoje náboženské vyznanie v súkromí alebo na verejnosti a právo zmeniť svoje náboženské vyznanie, ak si to želáte.

Článok 10 – Sloboda prejavu

Máte právo povedať a napísať čo si myslíte a právo prijímať a poskytovať informácie. Uvedené právo zahŕňa aj slobodu tlače.

Článok 11 – Sloboda zhromažďovania a združovania

Máte právo zúčastniť sa na pokojných zhromaždeniach a právo zakladať združenia vrátane odborov, alebo stať sa ich členom.

Článok 12 – Právo uzavrieť manželstvo

Máte právo uzavrieť manželstvo a založiť si rodinu.

Článok 13 – Právo na účinný prostriedok nápravy

Ak boli vaše práva porušené, máte právo podať žalobu na súd alebo sťažnosť na iný verejný orgán.

Článok 14 – Zákaz diskriminácie

Všetky uvedené práva máte bez ohľadu na to, akú máte farbu pleti, pohlavie, akým jazykom hovoríte, aké je vaše politické alebo náboženské zmýšľanie alebo aký máte pôvod.

Článok 15 – Odstúpenie vo výnimočných situáciách

V prípade vojny alebo akéhokoľvek iného verejného ohrozenia môže vláda prijať opatrenia, ktoré budú zasahovať do vašich práv, ale iba vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné. Dokonca ani vtedy štátna moc nie je oprávnená napr. mučiť vás alebo vás nechať svojvoľne zabiť.

Článok 16 – Obmedzenie politickej činnosti cudzincov

Vlády môžu obmedziť politickú činnosť cudzincov a to aj keby to bolo v rozpore s článkami 10, 11 alebo 14.

Článok 17 – Zákaz zneužitia práv

Nič v tomto Dohovore sa nemôže použiť na marenie práv a slobôd, ktoré tento Dohovor zaručuje.

Článok 18 – Hranice použitia obmedzení výkonu práv

Väčšinu práv v tomto Dohovore možno obmedziť všeobecným zákonom, ktorý platí pre každého. Takéto obmedzenia sú však prípustné iba vtedy, ak sú nevyhnutne potrebné.

Články 19 – 51

Tieto články vysvetľujú, akým spôsobom pracuje Európsky súd pre ľudské práva.

Článok 34 – Individuálne sťažnosti

Ak boli porušené v niektorom z členských štátov Dohovorom vaše práva zaručené týmto Dohovorom, v prvom rade sa musíte obrátiť na príslušné vnútroštátne orgány. Ak sa touto cestou nedovoláte nápravy, potom môžete podať sťažnosť priamo na Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu.

Článok 52 – Žiadosti generálneho tajomníka

Ak o to požiada generálny tajomník Rady Európy, vláda musí vysvetliť, ako chráni vnútroštátne zákony práva zaručené týmto Dohovorom.

Čl. 1 Protokolu č. 1 - Ochrana majetku

Máte právo vlastniť majetok a užívať vaše vlastníctvo.

Čl. 2 Protokolu č. 1 – Právo na vzdelanie

Máte právo na školskú výučbu.

Čl. 3 Protokolu č. 1 – Právo na slobodné voľby

Máte právo na účasť v slobodných voľbách s tajným hlasovaním za účelom zvolenia zákonodarného zboru vášho štátu.

Čl. 2 Protokolu č. 4 – Sloboda pohybu

Ak sa legálne zdržiavate v niektorej krajine, máte právo slobodne sa v nej pohybovať a právo žiť na vami zvolenom mieste v tejto krajine.

Čl. 1 Protokolu č. 6 – Zákaz trestu smrti

Nikto nemôže byť odsúdený na smrť alebo popravený štátom.

Čl. 2 Protokolu č. 7 – Právo na odvolanie v trestných veciach

Ak ste boli uznaný vinným zo spáchania trestného činu, máte právo odvolať sa na súd vyššieho stupňa.

Čl. 3 Protokolu č. 7 – Odškodnenie v prípade justičného omylu

Ak ste boli odsúdený za spáchanie trestného činu a ukáže sa, že ste nevinný, máte právo na odškodnenie.

Čl. 1 Protokolu č. 12 – Všeobecný zákaz diskriminácie

Verejné orgány vás nemôžu diskriminovať z dôvodov, ako je napr. farba pleti, pohlavie, jazyk, ktorým hovoríte, politické alebo náboženské presvedčenie alebo váš pôvod.